

При оцінювання даного виду роботи до уваги приймається, по-перше, вміння сформулювати проблему та самостійно оцінювати результати по її значущості або боротьбі з нею чи мінімізацією її негативних проявів; по-друге, чітке володіння категоріальним апаратом; по-третє, критична оцінка наявних точок зору; по-четверте, здібність встановлювати зв'язки між ключовими науковими проблемами; по-п'яте, здатність вивчати протилежні підходи та сформулювати свій власний.

Саме есе, на відміну від усіх інших методів презентації і перевірки знань, має на меті реалізувати інтелектуальний потенціал через діагностику продуктивної, пізнавальної діяльності студента, який вмiє аналізувати, міркувати, порівнювати, виражати власну думку, шукати альтернативу та формулювати висновки.

Написання есе сприяє реалізації креативного наміру та суб'єктивних передбачень, узагальненню практичного досвіду та демонстрації самостійної позиції студента. Есе вчить чітко формулювати думки, коректно використовувати опанований понятійний апарат, послідовно висловлювати аргументи, вдало використовувати приклади та цитати; воно дає можливість нестандартного та оригінального висвітлення матеріалу.

Федірко Н. В., канд. екон. наук, старш. викл.
кафедри макроекономіки та державного управління

ПІДВИЩЕННЯ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОГО РІВНЯ МАГІСТЕРСЬКИХ ДИПЛОМНИХ РОБІТ ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВИПУСКНИКІВ

Фінансово-економічна криза в Україні поряд із диспропорціями на ринку праці, пов'язані з переважанням випускників гуманітарних спеціальностей, обумовлюють посилення конкуренції в сфері працевлаштування економістів-менеджерів. Це висуває високі вимоги до їх кваліфікації, і особливо магістрів за програмою «Державне управління економікою», спрямова-

них на роботу в державних установах. Разом з тим, значна частина її випускників бажає працевлаштовуватися також в інших сферах економіки, тому, вони повинні не лише володіти навичками щодо управління розвитком національної економіки, але і вміти організовувати діяльність окремих її господарських об'єктів.

Ключову роль у формуванні компетенцій майбутніх фахівців відіграє написання дипломної роботи, науковий рівень якої відображає ступінь їх кваліфікації. У процесі розробки дипломних робіт студенти стикаються з рядом труднощів: недостатнє вміння виокремити та здійснити критичний аналіз тих теоретичних положень, які найбільшою мірою відображають предмет дослідження; слабкість навичок виконання аналітичних розрахунків на основі реальних офіційних даних; пасивність у розробці власних інноваційних управлінських рішень, дублювання ідей, які вже розроблені та запроваджуються; невідповідність теми дослідження їх професійним інтересам; відсутність практики постановки наукових гіпотез; недостатність часу на якісні збір та обробку інформації, а також на розробку власної концепції вирішення поставлених завдань. Натомість для дипломних робіт, що представляються до захисту, притаманні ненауковий стиль, відсутність власних оцінок та плагіат думок, недостатнє обґрунтування пропозицій та слабкість аргументації висновків. Такі проблеми спричинені як недосконалістю спеціальної підготовки студентів та слабкістю їх професійної мотивації, так і високим рівнем корумпованості ринку праці. Все це обумовлює низький науковий рівень магістерських дипломних робіт та знижує конкурентну здатність випускників.

Аналіз практики ефективної організації виконання дипломних робіт засвідчив, що з метою підвищення якості дипломної роботи вона повинна мати не лише наукову орієнтацію в межах навчального плану, а й високий практичний інтерес для студента. Це досягається за рахунок наближення теми дослідження до потенційної (чи фактичної) сфери професійної діяльності випускника. Розробка пропозицій щодо розвитку тієї галузі економіки, на яку професійно орієнтується студент, створюватиме для нього суттєву конкурентну перевагу та сприятиме його кар'єрному зростанню. В разі передбачення в межах тематики дипломних робіт спрямування на економіки галузевих ринків доцільним є запровадження спеціальної дисципліни, яка б давала знання щодо особливостей функціонування окремих видів економічної діяльності.

Вивчення зарубіжного досвіду виконання дипломних робіт дозволило виокремити ще один суттєвий фактор, що визначає її якість, час. Для виконання суттєвого наукового дослідження потрібно більше, ніж один рік. У цьому напрямку доцільним є подовження магістерської програми до двох років навчання, що передбачається відповідно до нових навчальних планів. Завчасне спрямування студента на окремий напрямок дослідження формуватиме у нього відповідальність при вивченні окремих дисциплін, дозволить йому зорієнтуватися у виборі факультативів, підвищить його зацікавленість визначеною проблематикою та стимулюватиме рефлексивний пошук корисної інформації, дозволить вчасно виявляти проблеми та корегувати напрямок дослідження. Окрім того, це створюватиме стимули до наукової роботи та написання статей студентами, орієнтуватиме їх на отримання в процесі навчання необхідних компетенцій, та сприятиме підвищенню їх конкурентної позиції на ринку праці.

Фукс А. Е., д-р екон. наук, професор
кафедри політичної економії
обліково-економічних факультетів

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСУВАННЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ В УКРАЇНІ

Введення європейських стандартів у сфері вищої освіти України передбачає серйозні зміни в нинішній мережі вищих навчальних закладів (ВНЗ) та їхніх структур. На початок 2009—2010 навчального року в країні підготовку фахівців з вищою освітою здійснював 861 ВНЗ різних рівнів акредитації та форм власності, в тому числі 350 ВНЗ III—IV рівнів акредитації. Кількість ВНЗ даного рівня зросла порівняно з 1990 р. на 201 навчальний заклад. Як показує досвід розвинених країн, у більшості з них кількість ВНЗ вищих рівнів акредитації значно менша. Так, Італія на 60 млн жителів має 65 університетів, Франція на 63 млн — 41, Іспанія на 45 млн — 60, Велика Британія на майже 61 млн — 142, а Україна на 46 млн — 350. Якщо орієнтуватися на Велику Британію, то в нашій країні повинно бути близько 110 університетів, тобто в 3,2 разу менше, ніж є сьогодні. Крім того, більшість ВНЗ України мають відокремлені структурні підрозділи, яких на сучасний момент зареєстровано більше, ніж самих навчальних закладів. ВНЗ державної форми власності підпорядковані різним міністерствам і відомствам. Такої практики не існує у жодній європейській країні. Багато ВНЗ, формально маючи